

Maankäyttö ja ympäristö

12.6.2017

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Lausuntopyyntö 26.4.2017

Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kiitämme lausuntopyynnöstänne.

Esitämme että kaavan laatimisessa otetaan huomioon Fingridin 400 kV maakaapelihanke Länsisalmi-Viikinmäki. Helsingin sähköntuotanto vähenee ja toisaalta sähkönkulutus kasvaa, joten nykyisen 110 kV suurjännitteisen jakeluverkon siirtokyky ylittyy. Tämän vuoksi tarvitaan uusi 400 kV siirtoyhteys Kehä III tasolta kohti Helsingin kantakaupunkia. Tämä sähkönsiirtoverkon vahvistaminen on keskeinen elementti Helsingin energiastrategian toteuttamisessa. Fingrid on tutkinut vaihtoehtoja sille ja havainnut teknistaloudellisesti edullisimmaksi ratkaisuksi kaapelin Länsisalmen sähköasemalta Viikinmäen sähköasemalle. Kaapelireitin suunnittelu on parhaillaan käynnissä.

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että nykyisen sähkönsiirtoverkon ohella sähkönsiirtoverkon laajenemisen edellyttämät alueiden tilavaraukset säilytetään Helsingin maankäytön suunnitelmissa sellaisina, että alueille voidaan tarvittaessa toteuttaa Fingrid Oyj:n tarvitsemat sähkönsiirtoverkon laajennukset. Tämän vuoksi on olennaista, että myös Fingrid otetaan mukaan kaavatyöhön vastaavanlaisena asiantuntijaviranomaisena kuin Helen Sähköverkko Oy.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
projektipäällikkö

Mikko Kaarlampi

12.6.2017

Helsingin kaupunki, kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite Lausuntopyyntöne 27.4.2017

Asia HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa maanalaisen yleiskaavan muutoksesta. Uudessa kaavassa varaudutaan tuleviin maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallio-perän suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maanalainen yleiskaava huomioi jo rakennetut tilat ja turvaa tilavaraukset yhteiskunnalle elintärkeille uusille hankkeille.

Maakaasuputki rajoittaa ympäröivää maankäyttöä merkittävästi. Gasum Oy pyytää, että kaavaan tehtäisiin varaus maakaasuputkea varten ja maakaasuputkistosta aiheutuvat rajoitukset merkittäisiin kaavamääräyksiin, esim. "Rakentaminen ja muu toiminta maakaasuputkiston läheisyydessä on rajoitettua asetuksen 551/2009 mukaisesti". Merkintä on tarpeen, jotta maakaasuputki tulisi huomioiduksi alueen jatkosuunnittelun yhteydessä sekä erilaisia toimenpiteitä alueella suunniteltaessa että toteutettaessa. Maanalaiset suunnitelmat pyydetään toimittamaan Gasumille nähtäville hyvissä ajoin kaavoituksen edetessä lausuntomenettelyä varten.

Gasum Oy:llä ei ole muuten huomauttamista suunnitteluperiaatteisiin.

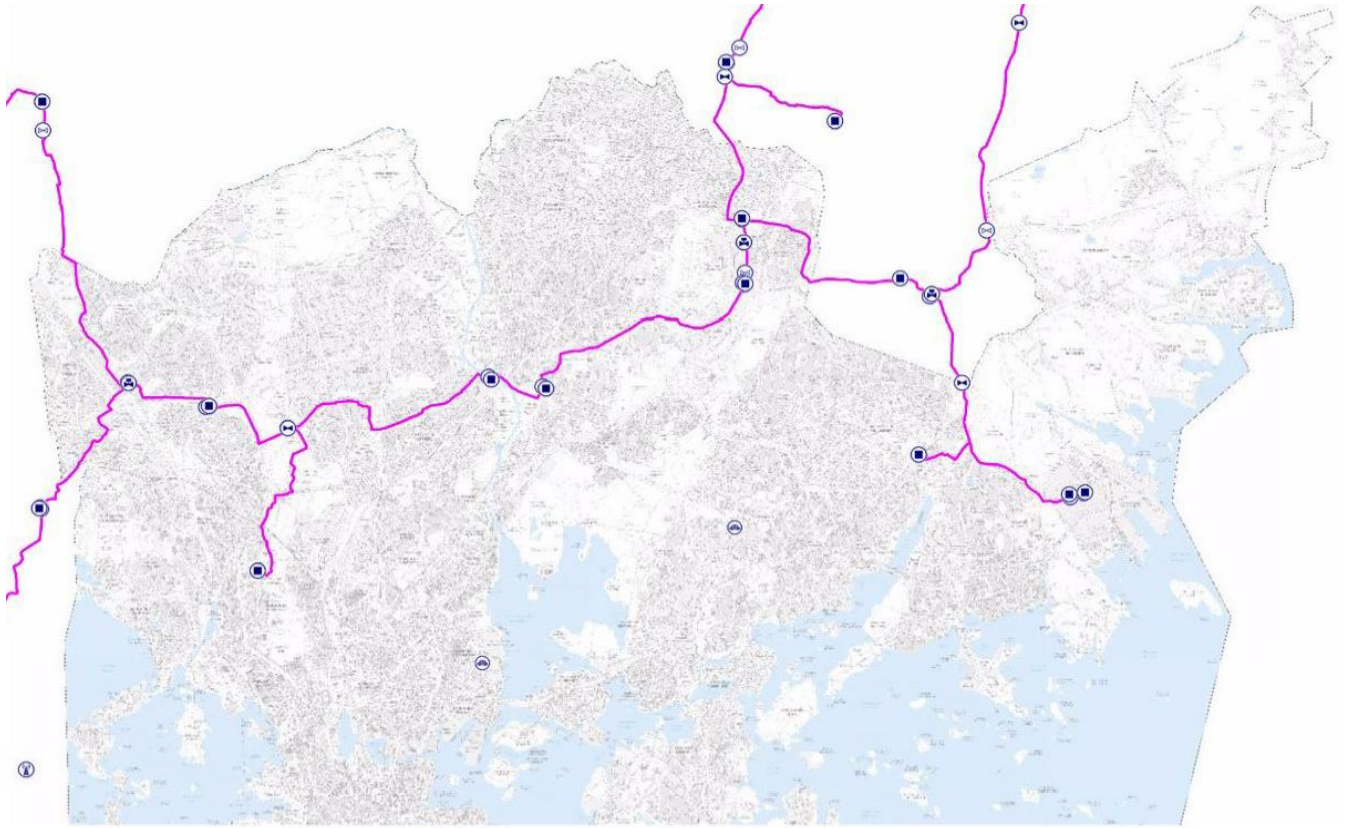
Sijainti Putkiväli: Kaasuputkisto Helsingin alueella

Yhteystiedot Lausunto: Mikko Kaarlampi 020 44 78848
mikko.kaarlampi@gasum.com

GASUM OY

Mikko Kaarlampi
Land Use Engineer

Liitteet Ote asetuksesta 551/2009

dnro GTK/360/00.17/2017

12. 06. 2017

LAUSUNTO HELSINGIN MAANALAISEN YLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää mahdollisuudesta lausua Helsingin kaupungin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Maanalaisen yleiskaavan tulee perustua toisaalta tarvittavan tilan tarpeeseen, tilan käyttömuotoon ja sijaintiin kaupungissa, mutta myös kallioresurssin hyödynnettävyyteen ja hyödyntämiseen liittyviin mahdollisiin riskeihin.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2011 valmistelun yhteydessä toteutettiin selvitys ”Kallioresurssialueiden inventointi, geologiset piirteet, maanpäällinen käyttö ja suojeluarvo”. Helsingin Kaupunkisuunnitteluvirastossa tehdyssä kallioalueiden soveltuvuusselvityksessä pyrittiin löytämään ne laajat kallioiset alueet, jotka voidaan maanalaisessa yleiskaavassa osoittaa rakentamiseen hyvin soveltuvina. Lähtökohtina olivat kallioalueen geologinen soveltuvuus, hyvät liikenneyhteydet, nykyinen maankäyttö, kelvolliset yhteydet kalliotilasta maanpinnalle ja maanomistuksen tilanne.

GTK:n tutkimusaineistot ja kartat olivat käytössä kyseisessä selvityksessä. Östersundomin alue on uutena alueena mukana valmisteilla olevassa maanalaisessa yleiskaavassa.

GTK esittää, että maanalaisen kaavan valmistelu ja sen päivittäminen tapahtuisivat perustuen ajantasaiseen ja edelleen kehitettyyn kallioresurssialueiden inventointiin. Pohjana voi hyvin toimia vuoden 2011 selvitys, joka tulisi kuitenkin päivittää ja täydentää resurssien käyttöön liittyvillä uusilla esiin tulleilla asioilla:

Kallioresurssien päivittäminen ja arviointi tulisi toteuttaa koko kaupungin alueelta, myös uutena tulleen Östersundomin osalta.

Kallioresurssialueiden inventointi tulisi päivittää kalliolaatutietojen ja heikkousvyöhykkeiden osalta aiemman inventoinnin jälkeen toteutettujen kalliorakennushankkeiden tutkimustulosten pohjalta.

Kallioresurssseissa tulisi arvioida geoenergian (=maalämmön) hyödyntämistä ja siihen vaikuttavia geologisia tekijöitä. Resurssialueiden inventointiin suositellaan liitettäväksi geoenergiapotentiaalın kartoitus. Kartoituksen tuloksena voidaan suunnata ja tehostaa uusiutuvan energian hyödyntämistä myös maanalaisten rakenteiden osalta. Huomioitavaa on, että maanalainen rakentaminen ei sulje pois geoenergian hyödyntämistä, vaan se voi jopa parantaa energian hyödyntämispotentiaalia. Olennaista on etukäteen tietää ja suunnitella ne alueet, joissa geoenergian

12.6.2017

hyödyntämispotentiaali eri muodoissaan on merkittävä. Kaavoituksessa voidaan asettaa myös rajoituksia geoenergian hyödyntämiseen esimerkiksi siten, että joillakin alueilla ei sallita energiakaivoja poraamista kallioon, mutta geoenergiaa voidaan hyödyntää esimerkiksi savikkoalueilla rakennusten energiapaalujen kautta.

Kallioresurssien inventointiin voisi liittää kiviaineksen laadun arvioinnin ainakin merkittävimmissä kohteissa, joissa kalliomurskeen tuottaminen voisi tulla hyvin kyseeseen.

Inventoinnissa voisi arvioida rankkasateisiin ja merivesitulviin liittyviä riskejä. Merivesitulvien osalta on tärkeää huomioida myös ilmastonmuutoksesta aiheutuva meriveden korkeampi pinta tulevaisuudessa mahdollinen aaltoiluvara mukaan lukien. Erittäin tärkeää tämä on maanalaisten tilojen sisäänkäyntien kohdalla sisäänkäyntien korkeuksien suunnittelussa. Tilojen suunnittelussa tulee ottaa myös huomioon tunnetut hulevesitulvakohteet sekä vedenkorkeus näillä alueilla mahdollisissa tulvatilanteissa.

- Maanalaisen rakentamisen mahdollista vaikutusta pohjavesiin ja hulevesitulvien johtamiseen ja hallintaan maanpinnalla tulisi arvioida.
- Alueella jo olemassa olevat mahdolliset porakaivot ja lämpökaivot ja niiden vaikutus resurssien hyödyntämiseen eri kohteissa tulisi selvittää.

Espoossa 12.6.2017

Petri Lintinen
Johtaja

Ossi Ikävalko
Erikoisasiantuntija

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
helsinki.kirjaamo@hel.fi

HEL 2017-001746

HELEN OY:N LAUSUNTO MAANALAISEN YLEISKAAVAN MUUTTAMISESTA

Helen Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Helsingin maanalaisen yleiskaavan muuttamisesta ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Helsingissä on vahvat perinteet yhteiskäyttöisille infratunneleille ja maanalaiselle rakentamiselle. Helen Oy ja Helsingin kaupunki omistavat yhdessä merkittävän infratunneliverkoston, Helsingin Energiatunnelit Oy:n, jossa käyttäjinä ovat kaukolämpö ja kaukojäähdytys, vesi, sähkön siirtoverkko ja tietotekniset verkot. Etuna tunneliin sijoittumiselle on, että se vapauttaa maanpäällistä tilaa muulle käytölle ja luo infralle turvallisen ympäristön. Maanpintaratkaisuihin on aina riskinä ennakoimattomat maankäyttöratkaisut. Eri infratoimijoiden ei kuitenkaan yksinään kannata rakentaa ja ylläpitää tunneliverkostoa, sillä tunnelirakentaminen on pintarakentamiseen nähden huomattavasti kalliimpaa.

Helen katsoo, että maanalaisen yleiskaavan päivittämisen yhteydessä tulee vahvistaa olemassa olevien maanalaisten rakenteiden pysyvyys, sekä selvittää yleiskaavaan liittyen uusien yhteiskäyttötunneleiden rakentamismahdollisuudet ja tehdä pitkän aikavälin tilavaraussuunnitelma tulevaisuuden infran runko-verkostoille. Helen Oy tytäryhtiönsä Helsingin Energiatunnelit Oy:n kanssa haluaa olla merkittävä infratunnelien ylläpitäjä ja kehittäjä.

Tunneliverkoston mahdollistamiseksi tulisi tehdä viitesuunnitelmaan perustuva toteuttamisohjelma, jossa olisi myös ehdotus rakentamisen rahoituksesta. Yhtenä hyötyjänä on vapautuva maankäyttö, mikä pitäisi jollakin tavalla ottaa laskelmissa huomioon. Yhteiskäyttöisten tunneleiden hyödyntäjiä voisivat olla ainakin Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, HSY, Fingrid Oyj, teleoperaattorit sekä muut mahdolliset uudet toimijat. Esimerkkinä uudesta toimijasta voisi olla jätteen putkikuljetusjärjestelmä.

Maalämpökaivojen ottaminen osaksi maanalaista yleiskaavaa on erittäin hyvä asia. Maalämpökaivojen laajamittainen toteuttaminen aiheuttaa monimuotoisia oikeusopillisia kysymyksiä maanomistuksen ulottuvuuksista ja maaperän resurssien hyödyntämisen yhdenvertaisista oikeuksista. Tämän vuoksi on syytä selvittää oikeudelliset kysymykset maanalaisen yleiskaavan uudistamisen yhteydessä. Näiden selvitysten perusteella on

9.6.2017

mahdollista muodostaa Helsingin kaupungin näkemys maalämmön hyödyntämisen reunaehdoista.

Toivomme läheistä, vuorovaikutteista yhteistyötä kaikkien niiden sidosryhmien kanssa, jota maanalaisen yleiskaavan uudistaminen koskee. Helen Oy:llä ei ole tässä vaiheessa muuta mainittavaa maanalaisen yleiskaavan muuttamiseen

Helen Oy

Pekka Manninen
toimitusjohtaja

Lisätiedot

Jouni Kivirinne, kehityspäällikkö

19.5.2017

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto
helsinki.kirjaamo@hel.fi

LAUSUNTO HELSINGIN MAANALAISEN YLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI-SUUNNITELMASTA

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan pyytänyt HSY:n lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. HSY:n hallitus on kokouksessaan 19.5.2017 päättänyt antaa asiasta seuraavan lausunnon:

HSY:llä on Helsingin kaupungin alueella useita maanalaisia tiloja: vedenjakelun ja viemäröinnin tunnelitiloja, vesihuollon verkostoja yhteiskäyttötunneleissa, Pitkähäskosken ja Vanhankaupungin laitosten välinen raakavesitunneli, Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laitostilat sekä käsitellyn jäteveden purkutunnelit. HSY:llä on olemassa olevien tilojen lisäksi merkittäviä tarpeita yleissuunnitelmaan tuotaville maanalaisille tilavarauksille. Esimerkiksi Östersundomin alueella, Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa (6.4.2011) on varaus pääkaupunkiseudun kolmannelle jätevedenpuhdistamolle ja lisäksi puhdistamovarausalueelle johtavien viemäritunneleiden ja sieltä pois lähtevän purkuviemäriin tilavaraukset tulee esittää maanalaisessa yleiskaavassa. Vastaavasti vedenpuhdistamolle on kaavassa esitettävä Haltiavuoren laitoksen tilavaraus ja yhteydet Pitkähäskosken laitokselle. Niin ikään Viikinmäen nykyisen jätevedenpuhdistamon suunnitteilla oleva purkutunnelin kahdennuksen linjaus (väli Viikinmäki-Viikki) ja puhdistamon laajennuksen tarpeiden tarkennukset tulee päivittää maanalaiseen yleiskaavaan.

HSY pitää tärkeänä, että maanalaisen kaavan muutoksen kautta varmistetaan jatkossakin maanalaisten tilojen turvallisuus niin rakentamisen kuin myös myöhemmän käytön aikana sekä yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaistahojen kanssa.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on tärkeää, jotta voidaan turvata myös vesihuollon toimintavarmuus maanlaisissa ratkaisuihin. Suunnitteluperiaatteissa on huomioitava erityyppisten maanalaisten rakenteiden vaativat suoja-alueet sekä myös mahdolliset rajoitteet maanpäälliselle maankäytölle, jotta ei aiheuteta tarpeetonta riskiä yhteiskunnan kannalta kriittisen infrastruktuurin toimivuudelle.

Pääkaupunkiseudun kasvavan yhdyskuntarakenteen tarpeisiin vesihuolto tarvitsee jatkossakin maanalaisia tiloja ja tästä syystä HSY pitää tärkeänä osallistua maanalaisten tilojen tilavarausten suunnitteluun ja yhteensovittamiseen.

HSY pitää hyvänä, että maanalaisten yleiskaavan keskeiseksi teemaksi on nostettu maanalaisten tilojen toiminnan ja käytön turvallisuus ja siinä myös rankkasateisiin ja merivesitulviin liittyvien vahinkojen ennaltaehkäiseminen ja aiheutuvien vahinkojen vähentäminen. Ilmastonmuutoksen myötä sademäärien ja rankkasateiden arvioidaan lisääntyvän selvästi nykyisestä, jolloin niihin varautuminen on entistä tärkeämpää. Merenpinta Helsingin rannikkoalueella nousee keskiskenaarion mukaan 30 – 40 cm vuosisadan loppuun mennessä, mutta arvioon sisältyy myös epävarmuuksia. Ilmastomme on muutoksessa ja sitä koskeva tieteellinen tieto lisääntyy ja tarkentuu jatkuvasti. Jatkosuunnittelussa on tärkeää varautua muuttuviin olosuhteisiin ja seurata päivittyvää tutkimustietoa.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta on hyvä, että geotermisen energian saatavuus turvataan kaavalla. Liikenteen päästövähennyksiä tukee liikenteellisten solmukohtien toimivuus ja mahdollisimman helppo saavutettavuus sekä kulkuyhteyksien lisääminen. Vähähiilisen kaupunkilogistiikan näkökulmasta riittävien yhteyksien turvaaminen katutilaan helpottaa jakelua ja poistaa liikennettä katutilasta. Helsingin keskustaan on erittäin hyvät joukkoliikenneyhteydet ja niiden käytön tukeminen on tärkeää. Tästä näkökulmasta pysäköintipaikkojen lisäämistä tulisi erittäin tarkkaan harkita, jottei autoliikenne kantakaupunkiin kasva. Nykyisten pysäköintitilojen mahdollinen muu käyttö tulisi olla myös osana kaavatarkasteluja.

Maanalaisten tilojen rakentaminen aiheuttaa yleensä myös lisää liikennettä kulkuaukkojen läheisyydessä ja laajemminkin katuverkossa, jos pysäköintimahdollisuudet ja esim. ajoneuvoliikenne läpi kantakaupungin helpottuvat. Vaikka paikallisesti ajoneuvoliikenteen haittoja voidaan vähentää siirtämällä liikennettä tunneliin, voivat ilmanlaatu- ja meluhaitat sekä ruuhkat lisääntyä tuntuvasti tunneliin johtavilla alueilla. Maanpinnalla vapautuva tila myös houkuttaa lisää autoliikennettä, mikäli vapautuneita alueita ei varata kävelyille, pyöräilylle ja joukkoliikenteelle. Maanalaisten liikenneväylien suunnittelun tavoitteena tulee olla joukkoliikenteen edistäminen sekä ajoneuvoliikenteen määrän sekä haittojen vähentäminen laajalla alueella.

Maanalaisten tilojen toteuttaminen ja mm. kulkuyhteydet sekä savunpoistokuilut ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään tarkempiasteisissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Niiden sijainnilla ja mitoituksilla on usein merkittäviä vaikutuksia ilmanlaatuun sekä rakentamisen että käytön aikana. Vaikutukset tulee selvittää ja minimoida viimeistään tarkemmassa suunnittelussa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

Tiedoksi

HSY:n kirjaamo

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Kähkönen Ari <Ari.Kahkonen@infra.fi>
Lähetetty: 12. kesäkuuta 2017 9:38
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Syrjö Paavo; Laurila Juha
Aihe: Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

INFRA ry on maa- ja vesirakentajia edustava toimiala- ja työnantajajärjestö. Jäseniämme ovat mm. louhintaurakoitsijat ja kiviainestoimintaa harjoittavat yritykset.

Kiitämme maanalaisen yleiskaavan muutokseen liittyvästä aineistosta ja mahdollisuudesta vaikuttaa yleiskaavan päivitykseen. Esitetyt suunnitteluperiaatteet ovat hyväksyttäviä, joskin ymmärrettävästi tässä vaiheessa hyvin yleisluonteisia.

Jatkotyöskentelyssä toivomme huomioitavan myös seuraavaa:

- maanalaisessa kaavoituksessa tulee huomioida myös syntyvän louheen laatu ja käyttö, jotta kuljetusmatkat jäisivät mahdollisimman lyhyiksi ja siten myös kustannukset ja päästöt mahdollisimman pieniksi,
- kaavassa tulisi varmistaa, että louhe saadaan käytettyä mahdollisimman optimaalisesti (esim. ei käytetä ykkösluokan kiviainesta rantojen täyttöön),
- kaavoituksessa tulee hyödyntää GTK'n kallio- ja maaperätietoja, jotta ei kaavoiteta teknisesti ja taloudellisesti 'toivottomille' alueilla.

Olemme jatkossakin kiinnostuneita olemaan mukana maanalaisen yleiskaavan päivitykseen liittyvissä asioissa.

Terveisin
Ari Kähkönen
INFRA ry
050-5116770
ari.kahkonen@infra.fi

Lähettäjä: Kaunisto Kaarin [<mailto:Kaarin.Kaunisto@hel.fi>] **Puolesta** Ksv Yleissuunnitteluosasto
Lähetetty: 27.huhtikuuta 2017 9:49
Aihe: Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

Hei,

liitteenä saatekirje, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä suunnitteluperiaatteet.

Kaupunginmuseon lausunto Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo on tutustunut kaupunkisuunnitteluviraston laatimaan Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaava-muutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole ollut mukana Helsingin vuonna 2011 lainvoiman saamassa maanalaisessa yleiskaavassa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanlaiset tilavaraukset. Siinä otetaan huomioon uuden yleiskaavan painopistealueet.

Kaupunginmuseon tarkastelu kohdistuu maanalaisten tilojen aiheuttamiin maanpäällisiin muutoksiin. Maanalaisten tilojen kulkuyhteydet, savunpoistokuilujen ja ilmanvaihdon poistopiiput esitetään vasta tarkemmissa suunnitelmissa ja kaavoissa. Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, ettei maanalaisia tiloja varten jouduta avaamaan maanpäällisiä alueita laajalti. Tällöin voidaan menettää rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön sisältyviä arvoja. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat puistot, niiden kasvillisuus ja puusto, sisältyvät kulttuuriperintöömme. Kaupungin topografia ja sen säilyttäminen on myös oleellinen Helsingin historiallisen ympäristön identiteetille. Huomioon on otettava myös kiinteät muinaisjäännökset, jotka ovat muinaismuistolain perusteella suojeltuja.

Kaupunginmuseo korostaa yleiskaavan laadintavaiheessa vaikutusten arvioinnin tärkeyttä rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöyksikkö

8.6.2017

Yksikön päällikkö

Sari Saresto
vs. kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

DYNASTY TIETOPALVELU

KIRKKONUMMI

RSS

HAKU

Kirkkonummi › Toimielimet › Yhdyskuntatekniikan lautakunta › Pöytäkirja 11.05.2017

Yhdyskuntatekniikan lautakunta Pöytäkirja 11.05.2017/Pykälä 39

Edellinen asia | Seuraava asia

Muutoksenhakuohje

Kokousasia PDF-muodossa

Yhdyskuntatekniikan lautakunta § 39

11.05.2017

Valvottavat viranhaltijapäätökset ja tiedoksi tulevat asiat, yhdyskuntatekniikan lautakunta

Yhdyskuntatekniikan lautakunta 11.05.2017 § 39

Lautakunnalle saatetaan tiedoksi ja valvottavaksi seuraavat viranhaltijapäätökset ja asiat:

Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja

Yhdyskuntatekniikan johtaja

Kiinteistötekniikko

Sepänkannaksen III asemakaava-alueen omakotitontin vuokrauspäätös

Päätös 6/2017, K4548T4

Päätös 7/2017, K4549T4

Päätös 8/2017, K4549T5

Päätös 9/2017, K4549T2

Kunnanarkkitehti

Kunnangeodeetti

Muut asiat

Kesäkuun Yt-lautakunta 15.6.17 on peruttu.

Sen sijaan pidetään ylimääräinen Yt-lautakunnan kokous 31.5.17 klo 17.

Helsingin maanalainen yleiskaava, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kirkkonummen kunta ei anna lausuntoa.

Tiejaoston päätös yhdyskuntatekniikan lautakunnalle tiedoksi.

http://kirdyna2/Dynasty_SL/Default.aspx#/Card//d5tuotanto/KIRDYNA2/MEETING_ITEM/32180/M

Valmistelija: toimistosihteeri Mia Lundström, puh. 040 1269 254 etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Ehdotus

Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja:

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää merkitä tiedoksi ylläolevat päätökset, sekä todeta, että niiden sisältämiä, kuntalain 51 §:n nojalla käsiteltäväksi otettavia asioita ei oteta yhdyskuntatekniikan lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti päätösehdotuksen mukaan.

Muutoksenhakuohje muutoksenhakukielto

[Edellinen asia](#) | [Seuraava asia](#)

[Muutoksenhakuohje](#)

[Kokousasia PDF-muodossa](#)

© Innofactor Oyj

23.5.2017

Osastopäällikkö

Kiinteistöviraston lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle koskien kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Maalämpökaivojen toteuttamisedellytykset on jo otettu huomioon suunnitteluperiaatteissa (kohta 2.9). Geotekninen osasto haluaa silti tuoda esiin sen, että todellisuudessa olemassa olevat maalämpökaivot ulottuvat mitä todennäköisemmin naapurikiinteistöjen alueelle. Geotekninen osasto on satunnaisesti mittauttanut maalämpökaivojen taipumia eri hankkeiden yhteydessä. Nämä mittaukset ovat osoittaneet, että maalämpökaivojen taipumat ovat niin merkittäviä, että ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa maalämpökaivojen porauslupien myöntämiseen alueellisesti tai ne voivat aiheuttaa kiinteistöoikeudellisia kysymyksiä eri oikeusasteissa. Viimeisin esimerkkitapaus on tontinluovutuskilpailu Postipuiston alueelta. Geotekninen osasto tilasi vuodenvaihteessa 2016 - 2017 Geologian tutkimuskeskukselta geoenergiapotentiaaliselvityksen Pohjois-Pasilan Postipuiston alueelta. Tätä selvitystä varten porattiin kolme tutkimusreikää, joiden nimellisipituus oli 300 metriä ja halkaisija 5,5". Ennen reikien varustamista lämmönkeräysputkistolla reikien todelliset taipumat mitattiin. Mittaustuloksista laskettiin kullekin reiälle taso- ja kokonaispoikkeamat, jotka olivat noin 80 - 90 metrin luokkaa kunkin reiän pohjalla. Tästä syystä alueen suunnittelun yhteydessä päätettiin, ettei alueella voida sallia korttelikohtaista maalämpökenttää, koska ei voida osoittaa, että kentän kaikki maalämpökaivot sijaitsisivat korttelin alueella.

Lisäksi geotekninen osasto esittää, että olisi hyvä, jos myös tulevien maanalaisten tilojen ajoyhteyksien maanpäälliset sijainnit merkittäisiin maanalaiseen yleiskaavaan. Edelleen olisi hyvä, että on tilojen toteutuneet/suunnitellut kattotasot olisi merkitty maanalaiseen yleiskaavaan nykyisin merkityn lattiatason ohella.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Ilkka Vähäaho
osastopäällikkö

9.6.2017

Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Maankäytön yleissuunnittelu

Ympäristönsuojeluyksikön kannanotto Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17 ja suunnitteluperiaatteista

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Maan alle sijoitettavat liikenne-, varikko-, pysäköinti-, varasto- ja huolto-tilat sekä muut tekniset tilat vapauttavat tilaa maanpäältä muihin käyttötarkoituksiin, mikä osaltaan mahdollistaa uuden yleiskaavan mukaista kaupunkirakenteen tiivistämistä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä suunnitteluperiaatteissa on nostettu jo esiin monia hyviä tavoitteita ja suunnittelun lähtökohtia.

Ympäristönsuojeluyksikön mielestä on hyvä, että yhdeksi suunnitteluperiaatteeksi on nostettu maanalaisten tilojen turvallisuus rankkasateisiin ja merivesitulviin liittyvien vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi ja aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi. Ilmastonmuutoksen myötä sekä sademäärät että rankkasateet tulevat lisääntymään ja myös merenpinnan arvioidaan nousevan, jolloin varautumisen tarve tulee kasvamaan.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa linjataan myös niitä periaatteita, joiden mukaan maalämpökaivoja voidaan jatkossa suunnitella Helsinkiin. Tämä on hyvä ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta, koska kiinnostus ja tarve geotermisen energian hyödyntämiseen on suurta. Maanalaisten liikenteen solmukohtien tarkastelu, sisäänkäyntien ja maanalaisten kävely-yhteyksien parantaminen on oleellista saavutettavuuden kannalta. Tämä tukee myös ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteita.

Myös jakelu- ja huoltoliikenteen tarpeiden huomioon ottaminen on tärkeä kuten suunnitteluperiaatteissa tuodaan esiin. Jakelu- ja huoltoliikenne aiheuttaa jalkakäytävillä ja pyöräteillä sekä kävelykaduilla ja -alueilla merkittäviä haittoja, erityisesti kantakaupungissa. Asukkaiden näkökulmasta päästöt, melu ja turvallisuusriskit ovat suurimpia ongelmia, ja ne vähentävät kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Jakelu- ja

9.6.2017

huoltoliikenteen vähentyminen maan päällä parantaisi ydinkeskustan liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä liikenteen sujuvuutta.

Helsingissä jo toteutettuja laajamittaisia maanalaisia huoltotunneleita tulisi saada nykyistä huomattavasti laajempaan ja tehokkaampaan käyttöön. Keskustan huoltotunnelin kapasiteetti on tällä hetkellä vajaa-käytössä, mikä kuormittaa keskustan katu- ja kävelyalueita.

Maanalaisten pysäköintilaitosten tilavaraukset on tarkoitus päivittää. Henkilöautoliikenteen vähentäminen on tärkeää niin hiilidioksidipäästöjen kuin ilmanlaadun ja melun kannalta. Pysäköintipaikkojen lisääminen ei ole kannatettavaa tästä näkökulmasta. Mikäli maanalaisia pysäköintilaitoksia suunnitellaan, tulisi samalla vapauttaa maanpäällistä pysäköintitilaa tarkoituksenmukaisempaan käyttöön esim. kävely- ja pyöräilyalueiden parantamiseen ja laajentamiseen.

Maa- ja biokaasukäyttöisten ajoneuvojen liikkuminen maanalaisissa tiloissa pitäisi mahdollistaa ilmasto- ja ilmansuojelusyistä. Tällä hetkellä osassa maanalaisia tiloja se on kiellettyä turvallisuusseikkoihin vedoten. Turvallisuuskäytännön tulisi huomioida jo tilojen suunnitteluvaiheessa. Asiasta olisi tärkeää luoda yhteiset suunnitteluohjeet.

Liikennejärjestelmää varaudutaan kehittämään maanalaisilla yhteyksillä. Tunnelihankkeiden merkittävimmät pysyvät vaikutukset liittyvät usein liikenteen aiheuttamiin merkittäviinkin haittoihin ajoaukkojen läheisyydessä ja niihin johtavilla kulkureiteillä. Maanalaisten autoliikenneyhteyksien mahdollinen henkilöautoliikenteen houkuttelevuutta lisäävä vaikutus tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Maanalaisen yleiskaavan muutoksen valmistelun yhteydessä on hyvä tehdä kokonaistarkastelu siitä, miten liikenteeseen liittyvät tilavaraukset tukevat mm. liikkumisen kehittämisohjelmassa esitettyihin tavoitteita ja toimintalinjauksia.

Louhittavan kiviaineksen käsittely ja käyttö tulee järjestää mahdollisimman resurssitehokkaasti luonnonvaroja säästämällä ja mahdollisimman vähän päästöjä tuottaen. Tämä olisi hyvä sisällyttää suunnitteluperiaatteisiin.

Edellisen maanalaisen yleiskaavan valmistelun yhteydessä tehty hyvä kallioresurssialueiden inventointi on tarpeen täydentää Östersundomin alueelta ja päivittää muun Helsingin osalta. Tässä tulee ottaa huomioon uuden yleiskaavan kaupunkiluonto –teemakartalla oikeusvaikutteisina esitetyt Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015-2024 suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Näitä ovat esimerkiksi Hallainvuori, Meri-Rastilan metsä ja muinaisrannikko, Uutelan metsä, Fastholman ja Saunalahden itäpuolinen metsä, Paloheinän-Haltialan metsäalue ja Kivikon ulkoilupuiston kallioalue.

9.6.2017

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Ympäristönsuojeluyksikkö

Päivi Kippo-Edlund
yksikön päällikkö

Eeva Pitkänen
tiimipäällikkö

12.6.2017

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

helsinki.kirjaamo@hel.fi
eija.kivilaakso@hel.fi

Viite: saatekirje 26.4.2017 (HEL 2017-001746 T 10 03 02 00)

Lausunto Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista

Liikennevirasto on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Maanalaisen yleiskaavan suunnittelualueena on koko Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Suunnittelun tavoitteena on uudistaa vuonna 2011 voimaan tullut maanalainen yleiskaava. Voimassa oleva kaava on tilavarausten osalta osittain vanhentunut ja kaavan jälkeen on tullut tarpeita uusille varauksille. Uudessa kaavassa varaudutaan tuleviin maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallioperän suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maanalainen yleiskaava huomioi jo rakennetut tilat ja turvaa tilavaraukset yhteiskunnalle elintärkeille uusille hankkeille. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaistahojen kanssa.

Maanalainen yleiskaava sisältää Helsingin merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset. Tie- ja raideliikenteen tunnelit ja maanalaiset rakenteet ovat osa tätä Helsingin seudun laajaa maanalaista rakennetta. Liikennevirasto toivoo, että maanalaisessa kaavassa otettaisiin huomioon myös raideliikenteen mahdolliset tulevaisuuden varaukset.

Pisara-radalle on varaus jo nykyisessä yleiskaavassa. Sen varaus on syytä säilyttää ja rakentamismahdollisuus turvata, vaikka päätöksiä tunneliradan rakentamisesta ei toistaiseksi ole.

Mahdollisesta lentoradasta on juuri alkamassa kaksi selvitystä. Helsingin kaupungin vetämässä Interreg-rahoitteisessa hankkeessa on tarkoitus selvittää pääosin maan alla kulkevan lentoradan yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Uudenmaan liitto, vaikutusalueen kunnat sekä Liikennevirasto käynnistävät tämän vuoden aikana TEM:in AIKO-rahoituksella esiselvityksen, jonka yhteydessä selvitetään radan teknistaloudellisia edellytyksiä. Tähän työhön liittyy myös radan linjaus aiempien esiselvitysten pohjalta vielä varsin

12.6.2017

yleispiirteisellä tasolla. Tässä suunnitteluvaiheessa on mahdollista sovittaa yhteen Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Liikenneviraston ajatuksia maanalaisen radan tilava-ruuksista, mukaan lukien mahdollinen tunnelin suuaukko ja sen vaatimat maanpäälliset tarpeet Ilmalassa.

Uudenmaan liitto, Helsingin kaupunki, Liikennevirasto ja useat virolaiset osapuolet tekevät esiselvitystä Helsingin ja Tallinnan välisestä rautatietunnelista. Mahdolliselle tunnelille ja maanalaisille asemille on tässä vaiheessa vielä erilaisia vaihtoehtoja. Linjaukset tarkentuvat suunnittelun kuluessa. Mikäli tunnelin suunnittelua päätetään tämän esiselvityksen jälkeen jatkaa, palataan linjauksiin ja asemapaikkoihin uudelleen. Yleiskaavassa on kuitenkin syytä varautua mahdolliseen tunneliin sekä maanalaisiin asemiin joko keskustassa, Pasilassa tai molemmissa.

Liikennevirasto uskoo, että parhaaseen lopputulokseen liikennejärjestelmän suunnittelussa päästään valtion ja Helsingin kaupungin jatkuvalla yhteistyöllä.

Lisätietoja Helsingin alueella olevista Liikenneviraston suunnittelemissa ja hallinnoimista hankkeista antavat liikennejärjestelmäsuunnittelija Anni Rimpiläinen sekä hankesuunnitteluosaston apulaisjohtaja Siru Koski.

Anni Rimpiläinen
Liikennejärjestelmäasiantuntija

Tiedoksi Kirjaamo
Siru Koski
Anni Rimpiläinen
Jukka Peura
Ville Vuokko
Johanna Järvinen
Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Viisanen Jani <jani.viisanen@metsa.fi>
Lähetetty: 9. kesäkuuta 2017 12:58
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Aihe: Metsähallituksen lausunto Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Hei!

Metsähallitus on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja toteaa, että metsähallituksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Ystävällisin terveisin

JANI VIISANEN

Metsähallitus Kiinteistökehitys

PL 36 (Kalevankatu 8)
40101 Jyväskylä
Finland

+358 (0)40 35 77 209

www.laatumaa.fi
www.metsa.fi

Lausunto

03.05.2017

MV/139/05.02.00/2017 1 (1)

Helsingin kaupunki / Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2017-00176 T 10 03 02 00

Asia **HELSINKI, Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos**

Museoviraston ja maakuntamuseoiden välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa asiasta lausunnon.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Elisa El Harouny

Tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo

14.06.2017

Pelastusjohtaja

2 §

Pelastuslaitoksen lausunto Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Yleistä

Maanalaisia tiloja suunniteltaessa tulee jo hankkeen kaavoituksen alkuvaiheessa huomioida pelastus- ja paloturvallisuusasiat sekä neuvoteltava niistä pelastuslaitoksen kanssa. Ratkaisuihin on laadittava suunnitelmat ja ne on esiteltävä ja hyväksyttävä pelastuslaitoksella.

Asian tässä vaiheessa pelastuslaitos toteaa yleisellä tasolla, että kaavamutoksen valmistelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa ja asiassa tulee järjestää erillisiä neuvotteluita pelastus- ja paloturvallisuusasioiden läpikäymiseksi yksityiskohtaisesti.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen yhteydessä aiemmin laadittu maanalaisten toimintojen turvallisuus selvitys tulee päivittää ajantasalle ja täydentää mahdolliset uudet riskit sekä samalla tarkentaa tarvittavin osin. Pelastuslaitos esittää mielellään mielipiteensä selvityksen laatimisen yhteydessä.

Väestönsuojelu

Poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen osalta tarkasteltuna, pelastuslaitoksella ei ole maanalaisten tilojen varaustarpeita. Uusimman pelastuslain (379/2011) myötä kunnilta on poistunut, vielä edellisessä pelastuslaissa (468/2003) ollut velvoite, rakentaa yleisiä väestönsuojia ulkona liikkuvalla väestölle, kunnassa asuville ja oleskeleville, jos heidän ei voitu katsoa tulevan riittävästi muutoin turvatuksi.

Aiemman lainsäädännön johdosta, vuoden 1986 maanalaisten toimintojen tilanvaraus suunnitelmassa, on kallioresursseja varattu väestönsuojien rakentamista varten. Erityisesti pientalovaltaisilla esikaupunkialueilla, joissa rakennuskannasta johtuen ei ole syntynyt väestönsuojien rakennusvelvoitteita, ja alueet ovat rakenteellisen suojaamisen osalta nk. puutealueita. Edellä mainittujen kallioresurssien mahdollisessa tulevassa muussa käytössä, tulisi huomioida niiden varustaminen myös väestönsuojalaittein, alueellisen väestönsuojaustason parantamiseksi.

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53

Puhelin

Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

14.06.2017

Pelastusjohtaja

Uusien aluerakentamiskohteiden suojaratkaisuissa tulisi tarkastella myös alueellisten yhteiskalliosuojien rakentamisvaihtoehtoa. Kalliosuoja tarjoaa paremman suojaustason kuin kiinteistöön rakennettava talosuoja. Kalliosuojan hyvin suunnitellulla normaaliolojen käyttötarkoituksella voidaan alueen asukkaille tarjota mm. liikunta- ja vapaa-ajantiloja, joita ei maanpäällisen tonttitilan puutteen vuoksi voitaisi muutoin tarjota (esim. Itäkeskuksen uimahalli, Maunulan liikuntahalli, Hakaniemen/Merihään palloiluhalli). Myös alueellinen pysäköinti voidaan ratkaista rakentamalla yhteiskalliosuoja (Herttoniemenranta).

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maanalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa. Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomais tahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Asian aikataulu on seuraava. Vuonna 2017 ja 2018 suunnitellaan, käydään neuvotteluja ja yhteensovitetään maanalaisia tilavarauksia sekä laaditaan selvityksiä ja tehdään vaikutusten arviointia. Maanalainen yleiskaavaluonnos esitellään lautakunnalle arviolta vuoden 2018 lopulla. Vuonna 2019 maanalaisen yleiskaavan luonnosta tarkennetaan maanalaiseksi yleiskaavaehdotukseksi saadun palautteen, täydentyneiden vaikutusten arviointien sekä selvitysten yms. pohjalta. Tämän hetkisen arvion mukaan maanalainen yleiskaavaehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä vuoden 2019 aikana ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2020 aikana.

Asiassa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaispalaveri ja kaupunkisuunnittelun kanssa on sovittu, että valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Agricolankatu 15 Helsinki 53	Faksi		Alv.nro

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Pelastustoimen osasto

Pöytäkirja

3 (3)

14.06.2017

Pelastusjohtaja

kimmo.kartano(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala, Yleissuunnitteluosasto

Postiosoite

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite

Agricolankatu 15
Helsinki 53

Puhelin

Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

6.6.2017

BN8412
1923/10.02/2017

Helsingin kaupunki
Kirjaamo, Kaupunkisuunnitteluvirasto

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
SUOMI

Helsingin kaupungin ilmoitus, 26.4.2017

HELSINGIN MAANALAISEN YLEISKAAVAMUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

1. Asia

Helsingin kaupunki on ilmoittanut viitteenä olevalla kirjeellä Helsingin maanalaisen yleiskaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta, sekä pyytänyt mielipiteitä suunnitelmasta.

2. Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimat ilmoittaa olevansa viranomaistahona osallinen kaavoitusprosessissa. Puolustusvoimat pyydetään lisäämään OAS:n kohtaan **Osalliset, valtion viranomaiset**.

Puolustusvoimien hallintoyksiköt ovat tutustuneet nähtäville asetettuun suunnitelmaan (OAS). Puolustusvoimat toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 24§ mukaan kaikessa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Alueiden kehittämisessä tulee ottaa huomioon puolustusvoimien tarpeet ja turvata riittävät alueelliset edellytykset Puolustusvoimien toiminnalle. Tällaisia ovat Helsingin alueella varuskunnat, ampuma- ja harjoitusalueet, maanalaiset suojatilat, suoja-alueet, varikko-alueet, sotilasilmailu (ml varalaskupaikat), sotilasmerenkulku, erikseen määritetyt sotilaskohteet sekä valvontajärjestelmät.

Puolustusvoimat esittää, että Helsingin kaupunki pyytää Suomen Turvallisuusverkko Oy:n (STUVE) mukaan kaavoituksen valmistelutyöhön.

1. Yhteystiedot

Yhteyshenkilöt 1LOGR:ssa ovat kiinteistöpäällikkö, Seppo Kesänen puh. 0299 571 262 ja kiinteistöinsinööri Jukka Kohopää, puh. 0299 571 263, sähköposti etunimi.sukunimi@mil.fi.

Rykmentin komentaja
Eversti

Eero Pakarinen

Osastopäällikkö
Everstiluutnantti

Tamio Salminen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

PE OPOS
MERIVE
MAAVE
KAARTJR
RPR
PVJJK
PVTIEDL

Eero Ruotsila, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta Logistiikkaosasto

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17 koskien Helsingin maanalaisista yleiskaavan muutosta. Määräaika on 25.5.2017 mennessä.

Helsingin voimassa oleva maanlainen yleiskaava vuodelta 2011 on tarpeen uusia, sillä osa siinä esitetyistä varauksista on jo vanhentunut ja on tullut uusia maanalaisia tilavarauksia. Uudessa kaavassa varaudutaan tuleviin maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallioperän suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maanalainen yleiskaava huomioi jo rakennetut tilat ja turvaa tilavaraukset yhteiskunnalle elintärkeille uusille hankkeille. Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue sisältäen myös Östersundomin alueen, joka ei ole mukana voimassa olevassa maanalaisessa yleiskaavassa.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Emmi Sihvonen

7.8.2017

SEN/1170/2017

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Osallistumis- ja arvointisuunnitelma 1294-00/17 25.4.2017

Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

Helsingin maanalaista yleiskaavaa ollaan Helsingin kaupungin toimesta muuttamassa siten, että uudessa kaavassa varaudutaan tuleviin maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallioperän suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maanalainen yleiskaava huomioi jo rakennetut tilat ja turvaa tilavaraukset yhteiskunnalle elintärkeille uusille hankkeille. Helsingin voimassa oleva maanalainen yleiskaava sai lainvoiman vuonna 2011. Sen uusiminen on tarpeen, sillä osa siinä esitetyistä varauksista on jo vanhentunut ja on tullut uusia maanalaisia tilavarauksia.

Senaatti-kiinteistöillä ei ole huomautettavaa 5.5.-12.6.2017 nähtävillä olleeseen osallistumis- ja arvointisuunnitelmaan. Yleisesti todettuna maanalaisesta yleiskaavasta ei saa aiheutua valtion/Senaatti-kiinteistöjen kiinteistöille rajoituksia, joilla voisi olla kiinteistöihin kohdistuvia suoranaisia haittoja ja merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kaavaratkaisut eivät saa myöskään vähentää rakennusoikeutta valtion omistamilla kiinteistöillä. Uusilla varauksilla ei saa toisaalta rajoittaa tai estää valtion ylläpitämien tunnelien ja luolien käyttöä eikä laajentamismahdollisuuksia.

Viimeistään maanalaisten tilojen asemakaavallisessa käsittelyssä tulee varmistaa, ettei uusilla ratkaisuilla heikennetä tiettyjen valtion kiinteistöjen käyttöturvallisuutta. Erityisesti on huomattava, ettei julkisia kulkuyhteyksiä tai ilmanvaihto- tms. rakenteita voida sijoittaa ministeriöiden eikä turvallisuudesta vastaavien valtio-organisaatioiden (esim. poliisi, rajavartiolaitos, puolustusvoimat) käytössä oleviin rakennuksiin tai niiden välittömään läheisyyteen, koska näissä kohteissa toiminnalle ja kululle on asetettu tiukkoja turvallisuusvaatimuksia.

Senaatti-kiinteistöille pyydetään tiedottamaan kaavan etenemisestä. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt toivoo järjestettäväksi neuvottelua Helsingin kaupungin kanssa yleiskaavan valmistelun aikana ennen yleiskaavaluonnoksen nähtäville asettamista, jotta valtion/Senaatti-kiinteistöjen kiinteistöjen yksityiskohtaiset tarpeet voidaan ottaa huomioon kaavan valmistelussa.

Senaatti-kiinteistöjen yhteyshenkilö asiassa on turvallisuuspäällikkö Tuomas Lehmusmetsä, puh. 040 504 1978, tuomas.lehmusmetsa@senaatti.fi.

Emmi Sihvonen

7.8.2017

SEN/1170/2017

Helsingissä 7.8.2017
Senaatti-kiinteistöt

✓ Jari Sarjo
toimitusjohtaja

TIEDOKSI
SK ME, PT, TO, KM
SK Etelä-Suomi

12.6.2017

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Helsingin kaupunki, Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin maanalaisen yleiskaavan osalta Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) kaavamääräyksessä mainitaan, että oikeusvaikutteinen maanalainen yleiskaava on voimassa yleiskaava-alueella lukuun ottamatta muutamia alueita, josta yksi on Paciuksenkadun-Nordenskiöldinkadun tunneli.

Sosiaali- ja terveystoimialan tarpeet maanalaiseen rakentamiseen ja yleiskaavaan perustuvat erityisesti Nordenskiöldinkadun lähialueelle Laakson sairaala-alueen ja Auroranportin liittymän yhteyteen.

Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030:n (2009, päivitetty 2016) mukaan Helsingissä on 2030-luvulla kaksi sairaala-aluetta, Meilahden sairaala-alue, joka käsittää myös Laakson sairaala-alueen ja iho- ja allergiasairaalan, sekä Malmin sairaala-alue. Laakson sairaala-alueelle keskitetään Helsingin kaupungin sairaalatoimintaa sekä Helsingin kaupungin ja HUS:n psykiatrinen sairaala. Uudisrakentamisen määrä tulee olemaan noin 123 000 brm².

Laakson alueelle rakennettava yhteissairaala tulee muodostamaan yhtenäisen kokonaisuuden Meilahden sairaalan kanssa. Alueiden välille suunnitellaan tunneliyhteyttä. Laakson sairaala-alueen saavutettavuuden parantamiseksi on alustavasti tutkittu uusia ajoyhteyksiä sairaala-alueelle. Sairaalan maanalaisiin tiloihin on tarve saada pysäköintitilat, logistiikkatiloja ja uusi ajoyhteys.

Meilahti-Laakso sairaalan toimintojen turvaamiseksi on tärkeää, että maanalainen yleiskaava mahdollistaa Sairaala-alueiden kehittämisen ja maanalaisten tilojen ja liittymien rakentamisen.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

12.6.2017

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Sari Kuoppamäki
vs. hallintojohtaja

13.6.2017

Toimitusjohtaja

Rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle koskien kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294–00/17 koskien Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutosta

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt rakentamispalvelulaitokselta (jäljempänä Stara) 26.4.2017 päivätyllä ilmoituksellaan Staran lausuntoa Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettiin myös maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet.

Helsingin, lajissaan ainutlaatuinen, ensimmäinen maanalainen yleiskaava tuli voimaan vuonna 2011. Kaupunkirakenteen nopeasta kehitymisestä, varsinkin ydinkeskustassa, johtuen on osa siinä esitetyistä varauksista jo pahasti vanhentuneita. Samalla on noussut esille suuri joukko uusia maanalaisia varaustarpeita. Tämän vuoksi, kaupungin omasta aloitteesta, kaupunkisuunnitteluvirasto on esitellyt lautakunnalle uuden maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä suunnitteluperusteet 25.4.2017. Samalla se on pyytänyt näistä kannanottoja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaava-alueen ja sen vaikutusalueen mahdollisilta osallisilta.

Maanalaisen yleiskaavan muutoksen suunnitteluperiaatteissa, sen kahdessatoista alakohdassa, kuvataan monipuolisesti ja kattavasti kaikkia niitä osa-alueita, joiden avulla voidaan varmistaa maanalaisten tilojen monipuolista käyttöä ja tehostaa kalliitilojen suunnitelmallista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Maanalaisen yleiskaavan painopisteet ovat yhteneviä maanpäällisen yleiskaavan kanssa.

Stara haluaa kuitenkin tuoda esille ja painottaa kaupunkitekniikan teknisen huollon tukikohtatarpeita tulevaisuudessa. Stara on joutunut luopumaan viime vuosina jo useasta kantakaupungin toimipisteestä maanpäällisen kaavoituksen muuttaessa alueiden käyttöä enemmän liike- ja asuinrakentamista suosivaksi. Poistumat on tähän asti voitu korvata Kampin ja Jätkäsaaren maanalaisilla tukikohdilla. Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa tulee varmistaa, että Staran tuottamille palveluille varmistetaan sijainniltaan, lukumäärältään, sekä laajuudeltaan oikeanlaiset maanalaiset tilavaraukset silloin kun edullisempien maanpäällisten tilojen käyttö on mahdotonta.

13.6.2017

Toimitusjohtaja

Muutoin ei Staralla ole huomauttamista Helsingin maanalaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja uuden kaavan suunnitteluperiaatteisiin.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Timo Martiskainen
toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Taidemuseon kannanotto kaupunkisuunnitteluviraston pyyntöön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää Taidemuseo HAMin kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1294-00/17 koskien Helsingin maanalaista yleiskaavan muutosta. Määräaika on 12.6.2017 mennessä. Koska kannanottopyyntö on tullut ennen johtamisjärjestelmän uudistusta ja toimialamuutosta, taidemuseo esittää kannanottonaan seuraavaa:

Uudessa kaavassa varaudutaan maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallioperän tulevien tilojen suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Mikäli tulevaisuudessa tulee suunnitteluun kaupungin hallintaan jääviä maanalaista tiloja, jotka ovat julkisia tiloja, tulisi suunnittelussa ottaa huomioon, että julkisella taiteella voi olla niissä rooli. Tällöin HAM Helsingin taidemuseo toimii hankkeessa asiantuntijana. Näiden hankkeiden onnistumisessa on tärkeää, että taidemuseoon ollaan yhteydessä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Taidemuseo HAMilla ei muuten on kantaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Klas Fontell, projektisuunnittelija, puhelin
klas.fontell(a)hel.fi

Maija Tanninen-Mattila
taidemuseon johtaja

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Honkanen Asko <Asko.Honkanen@tuusula.fi>
Lähetetty: 2. toukokuuta 2017 17:12
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Eno Leena; Lindström Henna
Aihe: VS: Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

Hei,

Tuusulan kunnalla ei ole lausuttavaa Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutoksen OAS:sta.

--- kaavoituspäällikkö Asko Honkanen, p. 040 314 2012

Lähettäjä: Kirjaamo
Lähetetty: 27. huhtikuuta 2017 10:22
Vastaanottaja: Kaavoitus sähköposti <Kaavoitus@tuusula.fi>
Aihe: VL: Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

Tuusulan kunta
Kirjaamo
PL 60 (Hyryläntie 16), 04301 Tuusula
p. 040 314 3013
kirjaamo@tuusula.fi

Suomi 100 -juhlavuosi Tuusulassa
www.tuusula.fi/suomi100

Lähettäjä: Kaunisto Kaarin [<mailto:Kaarin.Kaunisto@hel.fi>] **Puolesta** Ksv Yleissuunnitteluosasto
Lähetetty: 27. huhtikuuta 2017 9:48
Aihe: Helsingin maanalaisen yleiskaavan muutos

Hei,

liitteenä saatekirje, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä suunnitteluperiaatteet.